

BIBLIOGRAFIA LUL·LÍSTICA

I. EDICIONS, ANTOLOGIES I TRADUCCIONS D'OBRES LUL·LIANES

1) *Cartea contemplării lui Dumnezeu*, ed. Josep Enric Rubio Albaracín; trad. Jana Balacciu Matei, Biblioteca de cultură catalană (Bucarest: Editorial Meronia, 2013), p. 325.

Conté una traducció romanesa de l'antologia del *Llibre de contemplació en Déu* (I.2) de Josep Enric Rubio, publicada per l'editorial Barcino el 2009.

2) Hallik, Sibylle, *Sententia und Proverbiun. Begriffsgeschichte und Texttheorie in Antike und Mittelalter* (Colònia, Weimar, Viena: Böhlau, 2007), pp. 711; Llull, 426-436 i 587-590.

Conté edicions llatines amb traduccions alemanyes de:

– *Retòrica nova* (III.50) [Proverbis i exemples de la quarta part (parcial)], pp. 431-434.
– Proverbis de la *Retòrica nova* (III.50a), pp. 587-590.

Ressenyat a continuació.

3) Llull, Ramon, *Contes exemplars*, ed. Antònia Carré, Educació 62, 80 (Barcelona: Edicions 62, 2013).

Conté fragments (adaptats) de:

– *Romanç d'Evast e Blaquerna* (II.A.19), pp. 57-133.
– *Llibre de meravelles* (II.B.15), pp. 135-179.
– *Arbre exemplifical* (III.23c), pp. 181-201.

El volum conté una selecció de fragments narratius de les obres assenyalades i inclou un glossari, propostes de treball i materials complementaris.

4) Llull, Ramon, *Cuatro obras. El Desconsuelo, Canto de Ramón, Del nacimiento de Jesús Niño, El Extravagante*, ed. Júlia Butinyà; trad. Nicolau de Pacs,

Simone Sari, Francesca Chimento i Carmen Teresa Pabón; intr. Simone Sari, Llorenç Riber, Júlia Butinyà i Carmen Teresa Pabón (Madrid: Centro de Lingüística Aplicada Atenea, 2012), 220 pp.

Conté edicions catalanes o llatines amb traduccions castellanes de:

- *Desconhort* (III.22), pp. 22-89.
- *Cant de Ramon* (III.43.bis), pp. 92-94.
- *Liber natalis pueri parvuli Christi Jesu* (IV.34), pp. 104-169.
- *Disputa del clergue Pere i de Ramon el fantàstic* (IV.49), pp. 180-217.

Ressenyat a continuació.

5) Llull, Ramon, *La Dispute des cinq sages*, trad. Patrick Gifreu (Perpinyà: Éditions de la Merci, 2013), 208 pp.

Conté traduccions franceses de:

- *Disputació de cinc savis* (III.16), pp. 33-186.
- *Petició de Ramon al papa Celestí V per a la conversió dels infidels* (III.17), pp. 195-201.

Ressenyat a continuació.

6) Llull, Ramon, «Livre daquilo que o homem deve crer de Deus», *Scintilla, Curitiba*, trad. Hubert Jean-François Cormier, 10/1 (2013), pp. 201-227.

Conté una traducció portuguesa del *Llibre què deu hom creure de Déu* (III.52).

7) Llull, Ramon, *Llibre d'intenció*, ed. Maria I. Ripoll Perelló, Nova edició de les obres de Ramon Llull XII (Palma: Patronat Ramon Llull, 2013), pp. 334.

Conté una edició crítica del *Llibre d'intenció* (II.A.17).

Ressenyat a continuació.

8) Llull, Ramon, «Recull de proverbis lul·lians», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 4-78.

Antologia d'una quarentena de proverbis lul·lians publicada al llarg del suplement en versió modernitzada, sel·leccionats de les obres següents:

- *Arbre exemplifical* (III.23c).
- *Proverbis de Ramon* (III.26).
- *Mil proverbis* (III.53).
- *Proverbis d'ensenyament* (IV.7).
- *Proverbis de la Retòrica nova* (III.50a).

9) Llull, Ramon, *The Book of the Order of Chivalry*, trad. Noel Fallows (Woodbridge: Boydell & Brewer, 2013), 120 pp.

Traducció anglesa, amb introducció i notes, del *Llibre de l'orde de cavalleria* (II.A.5).

- 10) *Los mundos de Ramón Llull en las lenguas de hoy*, ed. Júlia Butinyà (Madrid: UNED, 2012), 337 pp.

Conté, en les llengües assenyalades, edicions i traduccions, amb introduccions breus i referències bibliografiques, de fragments de:

- *Llibre de contemplació en Déu* (I.2) [català i castellà, trad. A. Ortega Villoslada], pp. 18-31.
- *Llibre de l'orde de cavalleria* (II.A.5) [català, castellà i anglès, trad. O. O. Santos Sopena], pp. 36-43.
- *Doctrina pueril* (II.A.6) [català i llatí, ed. J. Medina], pp. 46-52.
- *Llibre del gentil e dels tres savis* (II.A.9) [llatí i castellà, trad. M. Conde], pp. 56-88.
- *Començaments de medicina* (II.A.10) [llatí i castellà, fragments, trad. Mª L. Ordóñez], pp. 94-101.
- *Començaments de medicina* (II.A.10) [castellà, Distinció X, trad. Mª A. Sánchez Manzano], pp. 104-120.
- *Romanç d'Evast e Blaquerna* (II.A.19) [català i castellà, trad. R. Planas], pp. 123-137.
- *Llibre de meravelles* (II.B.15) [català i francés, trad. Brigitte Leguen], pp. 140-144.
- *Llibre de les bèsties* (II.B.15a) [català i gallec, trad. X. Frías Conde], pp. 147-154.
- *Llibre de santa Maria* (III.7) [català i basc, trad. A. Fernández Iglesias], pp. 160-170.
- *Novell llibre d'ànima racional* (III.25) [llatí i castellà, trad. C. López Alcalde], pp. 173-208.
- *Art breu* (III.77) [llatí i castellà, trad. J. E. Rubio Albarracín], pp. 210-222.
- *Disputa del clergue Pere i de Ramon el fantàstic* (IV.49) [llatí i castellà, trad. C. T. Pabón], pp. 225-234.
- *Liber de civitate mundi* (IV.108) [llatí i castellà, trad. Julia Butiñá], pp. 238-246.
- *Llibre de passatge* (III.10) [llatí i castellà, trad. M. Marco Artigas], pp. 249-257.
- *Liber de fine* (III.72) [llatí i castellà, trad. M. Marco Artigas], pp. 258-269.
- *Liber de acquisitione Terrae Sanctae* (IV.12) [llatí i castellà, trad. M. Marco Artigas], pp. 271-283.
- *A vós, dona verge santa Maria* (II.A.19d) [català i italià, trad. S. Sari], pp. 291.

– *Hores de nostra dona santa Maria* (III.8) [català i italià, trad. S. Sari], pp. 295-301.

– *Desconhort de Nostra Dona* (III.13) [català i italià, trad. S. Sari], pp. 306-312.

– *Desconhort* (III.22) [català i italià, trad. S. Sari], pp. 315-317.

– *Arbre exemplifical* (III.23c) [català i italià, trad. S. Sari], pp. 321-322.

– *Medicina de pecat* (III.44) [català i italià, trad. S. Sari], pp. 325-337.

11) Lulio, Raimundo, *Aventura y defensa de la fe. Textos selectos*, ed. Teodoro H. Martín, Clásicos de espiritualidad 30 (Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos, 2007), 288 pp.

Conté traduccions castellanes de les obres següents reproduïdes de les *Obras Literarias* de Ramon Llull publicades a la BAC el 1948:

– *Romanç d'Evast e Blaquerna* (II.A.19) [Llibres III-V], pp. 5-186.

– *Llibre de meravelles* (II.B.15) [Pròleg i llibres II, IX-X], pp. 212-251.

– *Desconhort de Nostra Dona* (III.13), pp. 255-266.

12) Lulio, Raimundo, *Blanquerna*, ed. Miguel Batllori i Miguel Caldentey Vidal; intr. Rafael Ginard Bauçá, BAC Selecciones 4 (Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos, 2009), 480 pp.

Conté una traducció castellana del *Romanç d'Evast e Blaquerna* (II.A.19), ja publicada el 1948 al volum 31 de la BAC, pp. 160-596.

II. ESTUDIS LUL·LÍSTICS

13) Abulafia, David, *El Gran mar: una historia humana del Mediterráneo*, trad. Rosa María Salleras Puig (Barcelona: Crítica, 2013), 794 pp.

Traducció castellana de *The Great Sea: A Human History of the Mediterranean* (Nova York: Oxford University Press, 2011).

14) Aguilar i Montero, Miquel, «El *Llibre de l'orde de cavalleria* en el context sociocultural medieval», *Tirant: butlletí informatiu i bibliogràfic de literatura de cavalleries* 13 (2010), pp. 5-14.

El *Llibre de l'orde de cavalleria* i el context en què va ser escrit. Consideracions a partir de la bibliografia ja existent.

15) Alzamora, Sebastià, «Llegir Llull és fer un viatge a un món construït per una figura medieval fascinant», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 18-22.

Entrevista a Anthony Bonner.

16) Aragay, Ignasi, «Ramon Llull, tan lluny i tan a prop», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), p. 78.

Editorial del suplement del diari *Ara* dedicat a Llull per la diada de Sant Jordi.

17) Badia, Lola, Joan Santanach, Albert Soler i Jaume Mensa, «L'accés dels laics al saber: Ramon Llull i Arnau de Vilanova», dins *Literatura medieval (1). Dels orígens al segle XIV*, dir. Lola Badia, *Història de la Literatura Catalana*, dir. Àlex Broch, vol I (Barcelona: Enciclopèdia Catalana - Fundació Carulla - Ajuntament de Barcelona, 2013), pp. 373-509.

Ressenyat a continuació.

18) Badia, Lola, «Nova retòrica i pràctica d'escriptura en Ramon Llull», *Quaderns d'Italià* 18 (2013), pp. 79-91.

Ressenyat a continuació.

19) Badia, Lola, «Ramon Llull, de la 'A' a la 'Z」, *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 10-16.

Recull vint-i-quatre conceptes fonamentals de l'obra i el pensament de Llull.

20) Bassi, Simonetta i Elisabetta Scapparone, «Bruno e i "munera Lulliani ingenii". Appunti per una rilettura», *Rinascimento* 50 (2010), pp. 55-85.

Una relectura del lul·lisme de Bruno en vista de la bibliografia moderna (bruniana i no, malauradament, lul·liana) que es una mena de visió anticipada de la presentada a Giordano Bruno, *Opere lulliane* (2012), per a la qual vegeu la ressenya en *SL* de 2013.

21) Batalla, Josep, «Ramon Llull: un mag omniscient o un cristià enraonat?», *Núvol, el digital de cultura: Punt del Llibre* (2013, 29 juliol).

Vegeu l'article d'Antoni Bonner del present número d'*SL*, «Qui té por de Ramon Llull?».

22) Bonnín Socias, Catalina, *Ramon Llull, entre la història i la llegenda*, Col·lecció Trafalempa 16 (Palma: Lleonard Muntaner, 2012), 88 pp.

Intent d'estudi aproximatiu al llegendaris sobre Ramon Llull. El llibre es divideix en nou capítols, que abracen des de les referències biogràfiques necessàries per situar les llegendes més conegudes (aparició del Crist crucificat, la dama del pit cancerós, la mata escrita) a altres aspectes que queden del tot estranys en el conjunt de l'obra, com ara el capítol dedicat als «malnoms de Ramon Llull» o el de la festa de Miramar.

23) Botey Vallès, Jaume, «La religione dell’altro. Il dialogo interreligioso in Raimondo Lullo», *Concilium* 44/5 (2008), pp. 105-114.

Obra no vista.

24) Brufau, Eduard, «Ramon Llull volia demostrar Déu lògicament i aquesta és la finalitat de la seva obra», *Catalunya cristiana* 1788 (29 de desembre de 2013), p. 27.

Entrevista a Pere Villalba arran de la proximitat de la celebració del setè centenari de la mort de Ramon Llull.

25) Burgwinkle, William, «Frank’s Grace / Ramon’s Rapture», *L’Esprit Créateur* 50/1 (2010), pp. 77-90.

Sanctity does not require institutional sanction; it can emerge spontaneously through an unreciprocated giving of the self. Frank O’Hara’s colloquial love poetry and Ramon Llull’s mystical *Book of the Lover and the Beloved*, when read against Bataille and Badiou, provide an illustration of this truism as they enact their dramas of secular sanctity.

26) Butinyà, Júlia i Josep Antoni Ysern Lagarda, «Ramon Llull», dins *Adentrándonos en la literatura catalana. Edad Media* (Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia, 2013), pp. 47-64.

Segona unitat didàctica del manual de literatura catalana medieval, organitzada a partir de textos de Llull, comentaris i exercicis.

27) Campbell, Emma i Robert Mills, eds., *Rethinking Medieval Translation. Ethics, Politics, Theory* (Londres: Boydell & Brewer, 2012).

Ressenyat a continuació.

28) Carré, Antònia, «Ramon Llull i les dones (algunes)», *Món Llull. La influència invisible d’un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d’abril de 2013), pp. 32-34.

Consideracions sobre les figures femenines que poblen les obres literàries de Ramon Llull i sobre la seva visió de la funció del gènere femení.

29) Cassanyes Roig, Albert i Rafael Ramis Barceló, «Graduados en leyes y cánones en la universidad luliana y literaria de Mallorca (1694-1830)», *e-SLegal History Review* 16 (2013), pp. 1-62.

El artículo muestra la evolución de los graduados en Leyes y Cánones de la Universidad Luliana de Mallorca desde 1694 hasta 1832, e intenta destacar sus perfiles.

30) Chaparro Gómez, César, «Enciclopedia y retórica: de Raimundo Lulio a Diego Valadés», *Fortunatae* 19 (2008), pp. 9-25.

Entre las características más destacables de la *Rhetorica Christiana* de Diego Valadés está su índole y contenido enciclopédicos. En este sentido, es patente la influencia tanto verbal como figurativa de la obra de Raimundo Lulio y sus seguidores.

31) Cifuentes i Comamala, Lluís, «Bibliografia de Josep Perarnau i Espelt», *Revista Catalana de Teología* 38/2a (2013), pp. 389-411; Llull 392-395.

Bibliografia completa de Josep Perarnau i Espelt, que completa la publicada en ocasió del seu doctorat honoris causa per la UB el 2009.

32) Colish, Marcia L., «Ramon Lull's Book of the Gentile and the Three Sages: Empathy or Apology?», dins *Studies on Medieval Empathies*, ed. Karl F. Morrison i Rudolph M. Bell, *Disputatio* 25 (Turnhout: Brepols, 2013), pp. 237-256.

Ressenyat a continuació.

33) Colomba, Coralba, «L'Ars *impectorabilis* di Raimondo Lullo», *Revista Internacional d'Humanitats* 19 (2010, maig-agost), pp. 65-70.

Ressenyat a continuació.

34) Colomba, Coralba, «Ramon Lull at the Council of Vienne (1311-1312): The Last Anti-Averroistic Fight for the Demonstrability of the Faith», *Medieval Sophia* 13 (2013, gener-juny), pp. 44-64.

Ressenyat a continuació.

35) Compagno, Carla, «Missionary Intent in Ramon Llull's Proposals at the Council of Vienne», *Medieval Sophia* 13 (2013, gener-juny), pp. 65-84.

Ressenyat a continuació.

36) Cordes, Paul Josef, «Raimondo Lullo – Amico di Gesù e incessante araldo», dins *Sulle orme di Dio. I grandi mistici di ieri e di oggi* (Vaticà: Libreria Editrice Vaticana, 2012), pp. 145-176.

Ressenyat a continuació.

37) Cormier, Hubert Jean-François, «O anticristo no pensamento de Raimundo Lúlio», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 157-168.

Lectura parafràstica del *Llibre contra Anticrist*.

38) Cortijo Ocaña, Antonio, «Ressenya de *Disputa entre la fe i l'enteniment*. Introducció, traducció i notes de Josep Batalla i Alexander Fidora», *Revista de lenguas y literaturas catalana, gallega y vasca* 17 (2012), pp. 386-9.

Ressenya del volum 3 de la sèrie Traducció de l'Obra Llatina de Ramon Llull.

39) Courcelles, Dominique de, *La paraula arriscada de Ramon Llull* (Barcelona: Biblioteca Serra d'Or, 2012), 188 pp.

Traducció catalana de *La parole risquée de Raymond Lulle. Entre le judaïsme, le christianisme et l'islam* (París: Vrin, 1993).

40) D. R., «La ingent base de dades de Llull», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), p. 74.

Sobre la Base de dades Ramon Llull.

41) Di Luca, Paolo, «Tracce di versificazione epica nelle *novas rimadas catalane*», dins *La Catalogna in Europa, l'Europa in Catalogna: transiti, passaggi, traduzioni. Atti del IX Congresso Internazionale dell'Associazione Italiana di Studi Catalani* (Venezia, 14-16 febbraio 2008), ed. Costanzo di Girolamo, Paolo di Luca i Oriana Scarpati (Edició en línia, Associazione Italiana di Studi Catalani - Edizioni dell'Orso, 2008-2009).

Ressenyat a continuació.

42) Domínguez Reboiras, Fernando, «Editorial», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 7-16.

Sobre el Raimundus-Lillus-Institut de Freiburg, i sobre la figura del francès brasiler Hermógenes Harada, editor dels toms 7 i 8 de les ROL.

43) Drews, Wolfram, «Integration or Exclusion of Judaism in the Later Middle Ages? The Apologetic Strategies of Ramón Llull», dins *Languages of Love and Hate. Conflict, Communication, and Identity in the Medieval Mediterranean*, ed. S. Lambert i H. Nicholson (Turnhout: Brepols, 2011), pp. 239-254.

Ressenyat a continuació.

44) Ensenyat Pujol, Gabriel, «Imatges del jueu a la literatura catalana medieval», *Afers* 27/73 (2012), pp. 469-499; Llull 471-489.

Ressenyat a continuació.

45) Ensenyat Pujol, Gabriel, «Itineraris lul·lians a Mallorca», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 40-42.

Article periodístic de presentació dels paisatges lul·lians de Mallorca.

46) Fernàndez, Anna i Francesc Tous, «Apologia i persuasió: la nova literatura de Llull», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 48-50.

Repàs per gèneres de les obres literàries més destacades de Llull.

47) Fidora, Alexander, «Herder, lector de Ramon Llull? Una nota a propòsit del llibre de Ralph Häfner, *Johann Gottfried Herders Kulturentstehungstheorie*», *Faventia* 32-33 (2010-2011), pp. 319-321.

Ressenyat a continuació.

48) Fidora, Alexander, «La intel·ligència artificial en Llull», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 44-46.

Article periodístic de divulgació.

49) Fidora, Alexander, «Ramon Llull aproximándose a la mirada del “otro”. *Saraceni et Iudei credunt quod nos credamus...*», dins *Ritus Infidelium. Miradas interconfesionales sobre las prácticas religiosas en la Edad Media*, ed. José Martínez Gázquez i John Victor Tolan (Madrid: Casa de Velázquez, 2013), pp. 45-53.

Ressenyat a continuació.

50) Fidora, Alexander, «Ramon Martí in context: the influence of the *Pugio fidei* on Ramon Llull, Arnau de Vilanova and Francesc Eiximenis», *Recherches de Théologie et Philosophie Médiévales* 79 (2012), pp. 373-397.

Ressenyat a continuació.

51) Forgetta, Emanuela, «Ramon Llull: l'allegorismo ‘cortese’ nel *Arbre de filosofia d'amor*», *Quaderns d'Italià* 18 (2013), pp. 181-200.

Ressenyat a continuació.

52) Friedlein, Roger, «Llull, un autor de diàlegs», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 52-54.

Article periodístic de divulgació.

53) Friedlein, Roger, «The Art and Logic of Ramon Llull. L'Art i la lògica de Ramon Llull. Raimundus Lullus: an Introduction to his Life, Works and Thought», *Zeitschrift für Katalanistik / Revista d'Estudis Catalans* 26 (2013), pp. 351-356.

Ressenya conjunta de les versions anglesa i catalana del llibre de Bonner sobre l'Art de Llull (2007 i 2012), i del volum sobre la seva vida i obra, curat per A. Fidora i J. E. Rubio (2008).

54) Hernando, Josep, «Llibres i arts liberals en programes escolars i en biblioteques d'escolars i de mestres del segle xv», dins *La Corona catalanoaragonesa, l'Islam i el món mediterrani: estudis d'història medieval en homenatge a la doctora Maria Teresa Ferrer i Mallol*, ed. Josefina Mutgé i Vives, Roser Salicrú i Lluch i Carles Vela Aulesa (Barcelona: CSIC, Institució Milà i Fontanals, 2013), pp. 351-361; Llull, 358.

Ressenyat a continuació.

55) Higuera Rubio, José G., «El “atomismo” luliano y el problema del continuo: una explicación lógico-geométrica de la constitución elemental de las sustancias», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 19-36.

Ressenyat a continuació.

56) Hösle, Vittorio, *Der philosophische Dialog: eine Poetik und Hermeneutik* (Munic: Beck, 2006), 494 pp.

Ressenyat a continuació.

57) Hösle, Vittorio, *The philosophical dialogue: a poetics and a hermeneutics*, trad. Steven Rendall (University of Notre Dame Press, 2012), xx + 500 pp.

Ressenyat a continuació.

58) Jaulent, Esteve, «Fé e razão em Raimundo Lúlio (1232-1316)», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 37-50.

Ressenyat a continuació.

59) Jaulent, Esteve, «Mudança nos valores e a paz mundial segundo Raimundo Lúlio», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 169-181.

Ressenyat a continuació.

60) Kleina, Michael, «Trinitarisches Denken als Weg zur Gewaltlosigkeit, in Fides Quaerens», *Rivista dell'Istituto Teologico Cosentino «Redemptoris Custos» 2 dell'Arcidiocesi di Cosenza-Bisignano* (anno II) 1-2 (2011), pp. 71-80.

Ressenyat a continuació.

61) López Alcalde, Celia, «La literatura proverbial de Ramon Lull», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 63-78.

Ressenyat a continuació.

62) Luzón Díaz, Rubén, «Ressenya de *Raimundi Lulli Opera Latina. Tomus XXXIV, 61-63. Annis 1294-1295 composita*. Edició de Carla Compagno i Ulli Roth», *Revista de lenguas y literaturas catalana, gallega y vasca* 17 (2012), pp. 374-380.

Ressenya de ROL XXXIV / CCCM 246 (Turnhout: Brepols, 2011).

63) Mastranduono, Laura i Vicenzo Livia, «Il ritratto di Raimondo Lullo e i rapporti con il mondo clericale a lui contemporaneo nel *Liber disputationis Petri et Raimundi sive Phantasticus*: un'interpretazione storico letteraria», *Frate Francesco. Rivista di cultura francescana* 79 (2013), pp. 359-372.

Ressenyat a continuació.

64) Mayer, Annemarie C., «Llull i el diàleg entre religions», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), p. 76.

Article periodístic de divulgació.

65) Milanés Santana, Rafael, «La medicina luliana. Su validez actual», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 99-132.

Traer a colación la aplicabilidad de la medicina luliana pasa por dos preguntas previas que involucran lo relativo a la validez. La primera, relativa a su herramienta cognoscitiva –el Arte–, y la segunda, en relación con la teoría médica que le fue coetánea: la hipocrático-galénica.

66) *Món Llull. La influència invisible d'un savi*, ed. Daniel Romaní (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), p. 79.

Suplement especial del diari Ara publicat la diada de Sant Jordi de 2013. Conté els articles assenyalats aquí sota aquest títol.

67) Montoliu Pauli, Xavier, «Ressenya de *Blaquerna*. Traducció romanesa de Jana Balacciu Matei», *Revista de lenguas y literaturas catalana, gallega y vasca* 17 (2012), pp. 371-4.

Ressenya de la citada traducció (Bucarest, 2011).

68) Nopca, Jordi, «Ramon lo feble?», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 28-30.

Repassa les obres literàries i musicals contemporànies que versionen textos de Llull o que prenen la seva vida com a motiu literari.

69) Pabón de Acuña, Carmen Teresa, «Significado de *phantasticus* en la obra *Liber disputationis Petri et Raimundi* de Raimundo Lulio», *Revista de lenguas y literaturas catalana, gallega y vasca* 17 (2012), pp. 227-236.

Ressenyat a continuació.

70) Pereira, Michela, «Il santo alchimista. Intrecci leggendari attorno a Raimondo Lullo», *Micrologus* XXI (2013), pp. 471-515.

Ressenyat a continuació.

71) Pereira, Michela, «Nuovi strumenti per pensare. Ramon Llull e la filosofia per i laici nel *Liber de ascensu et descensu intellectus*», *Quaderns d'Italià* 18 (2013), pp. 109-126.

Ressenyat a continuació.

72) Pistolesi, Elena, «La grammatica lulliana dal trivium all'Arte», *Quaderns d'Italià* 18 (2013), pp. 45-64.

Ressenyat a continuació.

73) Puig, Jaume de, «Eimeric, l'enemic número u del lul·lisme», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 60-62.

Article divulgatiu.

74) Ramis Barceló, Rafael, «La enseñanza en el convento de Santo Domingo de Palma de Mallorca durante el siglo XVII», dins *La vida cotidiana de los dominicos en la España moderna. Entre el convento y las misiones*, ed. R. M. Alabrus Iglesias (Sant Cugat: Arpegio, 2013), pp. 167-185.

Ressenyat a continuació.

75) Ramis Barceló, Rafael, «La fundamentación y la estructura del derecho en el *Ars brevis quae est de inventione iuris* de Ramon Lull», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 79-97.

Ressenyat a continuació.

76) Ramis Barceló, Rafael, «La Inquisición de México y la calificación del Árbol de la ciencia de Ramon Llull (1665-1669)», *Documentaria. Estudios de Historia Novohispana* 48 (2013, enero-junio), pp. 189-214.

Ressenyat a continuació.

77) «Ramon Llull», *Adentrándonos en la literatura catalana. Edad Media* (Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia, 2013), pp. 47-64.

Segona unitat didàctica del manual de literatura catalana medieval, organitzada a partir de textos de Llull, comentaris i exercicis.

78) Ripoll Perelló, Maribel, «Estudiar Llull arreu del món», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 70-72.

Informa dels centres d'investigació especialitzats en l'obra de Llull escampats pel món.

79) Robson Girardi, Dennys, «A leitura de Lúlio. Uma experiência de leitura de Lúlio com Hermógenes Harada», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 183-198.

Ressenyat a continuació.

80) Romaní, Daniel, «Ramon Llull, immens i inesgotable», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 4-8.

Presentació de la figura de Llull i del suplement en què s'inclou aquest article. Incorpora una cronologia de la vida de Llull i un mapa dels seus viatges.

81) Romaní, Daniel, «Sant Ramon Llull el 2016?», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), p. 78.

Sobre el procés de canonització de Ramon Llull.

82) Romano, Marta M. M., «Le facoltà dello spirito e della sensibilità nell'arte di contemplare di Raimondo Lullo», dins *La contemplazione cristiana: esperienza e dottrina*, ed. Laurent Touze (Vaticà: Libreria Editrice Vaticana, 2007), pp. 375-390.

Ressenyat a continuació.

83) Rosselló Bover, Pere, «Cartes d'Edgar Allison Peers a Salvador Galmés», *Estudis Baleàrics* 100-101 (2010-2011), pp. 163-178.

Ressenyat a continuació.

84) Ruiz Simon, Josep M., «Ramon Llull i els secrets del poder», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 36-38.

Versió divulgativa del núm. següent.

85) Ruiz Simon, Josep Maria, «De guineus, lleons, llops i pastors: domini i govern en el pensament polític de Llull», *Quaderns d'Italià* 18 (2013), pp. 157-178.

Ressenyat a continuació.

86) Sacarès Taberner, Miquela, «*Dispositor sum sanitatis*: el sepulcre de Ramon Llull», *Locus Amoenus* 11 (2011-2012), pp. 55-77.

Ressenyat a continuació.

87) Sacarès Taberner, Miquela, «“En un instant li venc certa il·lustració divinal”. L'episodi de la il·luminació a la iconografia de Ramon Llull», *Locus Amoenus* 9 (2007-2008), pp. 101-125.

Ressenyat a continuació.

88) Sacarès, Miquela, «Ramon Llull, set segles d'iconografia», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 64-68.

Article de divulgació.

89) Santi, Francesco, «“Guardarsi dagli amici” nella storia del libro filosofico di Ramon Llull», *Quaestio* 11 (2011), pp. 209-224.

Ressenyat a continuació.

90) Saranyana, Josep-Ignasi, «Raons necessàries i teologia en perspectiva lul·liana», *Revista Catalana de Teología. Miscel·lània d'homenatge al prof. dr. Josep Perarnau i Espelt* 38/2b (2013), pp. 1071-1086.

En el *Llibre del gentil* es troba tota la llavor del sistema demostratiu lul·lià per raons necessàries. Després de la llum de la fe, ve el coneixemet dels atributs divins i el de les virtuts infuses. No hi ha un Llull preartísitic i un Llull artístic. La distinció entre l'ordre natural i l'ordre sobrenatural és una clau fonamental per comprendre el sistema lul·lià.

91) Serra Zamora, Anna, «Iconografía performativa en Ramon Llull: Imágenes móviles y pensamiento inventivo», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 133-156.

Ressenyat a continuació.

92) Soler, Albert, «El papa Francesc i el papa Blaquerna», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 23 d'abril de 2013), pp. 24-26.

Semblances entre la conducta del papa Blaquerma, la renúncia de Benet XVI i l'elecció de Jorge Mario Bergoglio.

93) Szpiech, Ryan, «Rhetorical Muslims: Islam as Witness in Western Christian Anti-Jewish Polemic. Musulmanes retóricos: el Islam como testigo en la polémica cristiana anti-judía en occidente», *Al-Qantara* 34-1 (2013), pp. 153-185.

Ressenyat a continuació.

94) Valriu, Caterina, «El llegendari vinculat a Ramon Llull: conversió, saviesa i santedat», *Randa* 70 (2013), *Homenatge a Anthony Bonner* 4, pp. 117-140.

Ressenyat a continuació.

95) Vargas, Ana, «Beatriu de Pinós y Agnès de Pacs: el origen femenino de las escuelas lulianas en la Mallorca del siglo xv», dins *Impulsando la historia desde la historia de las mujeres. La estela de Cristina Segura*, ed. Pilar Díaz Sánchez, Gloria Franco Rubio i María Jesús Fuente Pérez (Huelva: Universidad de Huelva, 2012), pp. 409-416.

Ressenyat a continuació.

96) Vega, Amador, «Ramon Llull i el llenguatge místic», *Món Llull. La influència invisible d'un savi* (Barcelona: diari Ara, 2013, 23 d'abril), pp. 56-58.

El substrat contemplatiu del començament de la seva vida espiritual dona sentit a tots els llibres que va escriure Llull, a les lliçons que va impartir a París, a l'activitat predicadora entre els infidels, a les gestions entre papes i prínceps de la cristiandat, i a tots els complexos mecanismes de l'Ars Magna.

97) Vinti, Matteo, *Faccia a faccia tra fede e intelletto. Introduzione e commento alla Disputatio fidei et intellectus* (Càller: Edizioni Cusl, 2012), 245 pp.

Ressenyat a continuació.

98) Vose, Robin J. E., *Dominicans, Muslims and Jews in the Medieval Crown of Aragon* (Cambridge: Cambridge University Press, 2009), xv + 294 pp.

Ressenyat a continuació.

99) Watanabe, Morimichi, *Nicholas of Cusa: a companion to his life and his times* (Farnham, Anglaterra; Burlington, VT, USA: Ashgate, 2011), xxxii + 381 pp.; Llull pp. 156-166.

Dedica un apartat a Llull, ressaltant la seva importància per al Cusà, sense aprofundir-hi gaire (parla principalment de la teoria lul·liana del caos, i no men-

ciona, per exemple, la teoria de la votació). L'apartat acaba amb una bibliografia potser més al dia que el contingut.

100) Wyllie, Guilherme, «Ambiguidade, inconsistência e a *fallacia Raimundi*», *Scintilla, Curitiba* 10/1 (2013), pp. 51-62.

Ressenyat a continuació.

III. TESIS I TESINES

101) Álvarez Soaje, Miguel, *Antonio y Anselmo Arias Teixeiro. Dos lulistas gallegos en el siglo de la Ilustración* (Tesi doctoral: Universidade de Santiago de Compostela, 2012), 442 pp.

Presenta una biografia dels dos germans, amb un catàleg dels seus escrits i una descripció dels manuscrits en els quals són conservats. Un d'aquests manuscrits tracta la bibliografia alquímica, probablement pseudolul·liana, coneguda en aquella època.